

SADRŽAJ

1. UVOD	5
1.1. Predmet istraživanja	6
1.2. Cilj i svrha istraživanja	6
1.3. Metode istraživanja.....	6
1.4. Struktura rada	6
2. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI KAO OSNOV ZA OCJENU FINANSIJSKE SITUACIJE PREDUZEĆA	8
2.1. Pojam bilansa.....	10
2.1.1. Bilans stanja	10
2.1.2. Bilans uspjeha	12
2.2. Bilans tokova gotovine	15
2.3. Izvještaj o promjenama na kapitalu	16
2.4. Napomene uz finansijske izvještaje.....	17
3. FINANSIJSKA SITUACIJA (POLOŽAJ) PREDUZEĆA: TEORIJSKI ASPEKTI	17
3.1. Finansijski položaj preduzeća i njegove komponente	17
3.1.1. Finansijska ravnoteža.....	19
3.1.2. Zaduženost i solventnost.....	20
3.1.3. Reproductivna sposobnost	21
3.1.4. Očuvanje realne vrijednosti kapitala u inflatornim uslovima	22
3.1.5. Stabilnost.....	22
4. UTVRĐIVANJE FINANSIJSKE SITUACIJE PREDUZEĆA POMOĆU KOEFICIJENATA	23
4.1. Koeficijenti dugoročne i kratkoročne finansijske analize	24
4.1.1. Kratkoročna finansijska ravnoteža.....	26
4.1.2. Dugoročna finansijska ravnoteža	29
4.2. Koeficijenti zaduženosti i solventnosti.....	31
4.3. Koeficijenti aktivnosti	33
4.4. Tržišni koeficijenti.....	35
5. STUDIJ SLUČAJA: ANALIZA I OCJENA FIN. SITUACIJE NA PRIMJERU TRGOVAČKOG PREDUZEĆA	38
5.1. Opšti podaci preduzeća EKOHPPE, d.o.o.	38
5.2. Skraćeni fin. izvještaji preduzeća EKOHPPE d.o.o.	38

5.3. Racio analiza preduzeća EKOHPPE d.o.o. sa diskusijom.....	39
ZAKLJUČAK	41
LITERATURA.....	42
POPIS TABELA, SLIKA I ŠEMA.....	43

1. UVOD

Finansijski položaj preduzeća prvenstveno određuje njegove sposobnosti i mogućnosti finansiranja. Često se termini finansijski položaj i finansijska situacija izjednačavaju i upotrebljavaju u istom smislu, međutim između njih postoji izvjesna razlika. Finansijska situacija je uži pojam od pojma finansijskog položaja i koristi se kako bi se ukazalo konkretno na novčano stanje preduzeća. Finansijski položaj u velikoj mjeri definiše i određuje cjelokupnu finansijsku dimenziju preduzeća. On se izražava kroz obim i strukturu sredstava i kapitala koji su prikazani u bilansu stanja preduzeća. Finansijski položaj pokazuje mogućnost nabavljanja sredstava i raspolaganje opremom koji su potrebni za odvijanje procesa proizvodnje, posjedovanje finansijskih sredstava koji su neophodni za normalan rast i razvoj preduzeća te finansijski ugled koje je preduzeće ostvarilo.

Preduzeće je proizvodna jedinica koja proizvodi dobra ili usluge namijenjene tržištu¹. Preduzeće može da se shvati kao privredna organizacija koja obavlja određenu privrednu djelatnost u cilju sticanja dobiti. Pod djelatnošću se podrazumijeva proizvodnja robe, njen promet na tržištu, kao i obavljanje usluga. Svako preduzeće osniva se radi nekog cilja koji se ostvaruje obavljanjem određenih djelatnosti. Sam cilj nekog preduzeća predstavlja, u suštini, i sam razlog njegovog osnivanja i postojanja. Aktivnosti preduzeća treba da budu usmjerene ka izvršavanju zadataka koji će dovesti do željenog budućeg stanja, a sve radi postizanja ciljeva zbog kojih je preduzeće osnovano.

Da bi se preduzeće dugoročno razvijalo neophodno je da se odvija unapređenje poslovanja, stabilan rast, minimalizacija troškova u procesu proizvodnje i ostvarivanje maksimalnog profita. Profit igra značajnu ulogu u preduzeću samim tim što su sve aktivnosti podređene i zavise upravo od ostvarivanja profita. On određuje svaku buduću akciju i plan koji se preduzimaju u preduzeću i utiče na cjelokupno poslovanje jednog preduzeća.

Velika odgovornost za stvaranje i održavanje povoljnog finansijskog položaja je na menadžmentu preduzeća koji kreira finansijsku politiku, strategiju i taktike finansijskog upravljanja. Neke od finansijskih aktivnosti su:

- nabavka opreme i materijala,
- alokacija prikupljenih sredstava,
- ulaganje novca i kapitala,
- naplata potraživanja,
- plaćanje obaveza,
- uvećavanje imovine vlasnika,
- zadovoljavanje finansijskih interesa ostalih učesnika u preduzeću,
- planirati načine za ostvarenje ciljeva,
- neprekidno pratiti i nadzirati ostvarenje ciljeva,
- kontrola racionalnog korištenja sredstava.

Da bi se efikasno upravljalo finansijama neophodno je vršiti kontrolu da li su ostvareni profit i raspoloživa sredstva u skladu sa planiranim i, ako nisu, vršiti korekcije dotadašnjih finansijskih taktika i strategija u cilju

---

¹ Ivanić, M. (2002): "Principi ekonomije", Ekonomski fakultet Banja Luka, str. 45.